

Társadalmi napilap.
Megjelenik
vasárnap és ünnepnap
kivételeivel minden nap
délután 3 órakor.

Egyes szám ára:
2 fillér.

BRASSÓI UJLAP

Szerkesztőség: Kolostor-utca
23 sz. Telefon: 110.

Kiadóhivatal: Hentschel H.
könyvnyomdája, Kut-utca 23.
Telefonszám: 356.

Kiadóhivatali ügyeket Kolostor-utca 23.
alatt lehet elintézni

Társadalmunk fényüzése.

Egy sötét krónikát lapozgatok: az öngyilkosok statisztikáját s megdöbbenve állok meg egy rovat előtt; a rovat egy óriási számot mutat s jelzi azon öngyilkos tisztviselők számát, kiket az anyagi gond, a pénzavar kényszerített végzetes tettükre.

Megdöbbenek, hogy az „urak“, az állam gerincét képező középosztály már ennyire jutott. De ha a jelenség okait behatóbban kutatom, csakhamar arra az eredményre jutok, hogy középosztályunk átka — a fényezés. Nehéz a megélhetés, drága az élet, de szerényen mindenki megélhet, aki akar és tud dolgozni. Csakhogy középosztályunk fogyasztása nem takaros fogyasztás, hanem fényező fogyasztás; értem ezalatt az olyan fogyasztást, amely költséges és szokatlan. Az új szükségleteknek, a divatnak való gyors hódolást, mikor a fogyasztás nincs gazdasági összhangban a vele elért eredménnyel. Ha középosztályunk fényüzése nagy jólétre mutatna s így a termelés emelésére szolgálna, nem emelhetnék ellene kifogást. De ez a fényezés nem más, mint a tőkével nem rendelkező, csupán líxifetés után élő társadalmi osztály erőlködése, hogy a külvilággal szemben olyan gazdasági nívón állónak tűnjék fel, mint a tőkésék, mint a pénzarisztokrácia. Hány elhagyott, bedőlt nemesi kuria tudna erről szomorú adatokat regélni, mikor a büszke nemesi címeres vaskaput a rozsdá borítja s őseink vértől áztatott földön az „árendás“ ur szidja az izzadó földmivest. Hány pénzintézet tudna erről mesélni, hogy mikor a színházi, vagy a nyaralási szezon közeleg, minő ijesztő módon szaporodnak az uzsora-váltók, előjelei egy biztos romlásnak.

Mert a középosztály mindenütt jelen van, mindenben részt vesz, ami uri, ami elegáns, s ami — sok pénzbe kerül. Egy XI. vagy X. rangosztályban levő tisztviselő ugyanolyan eleganciával rendezkedik be, feleségének ugyanakkora kalapot vesz, ugyanolyan „zsúr“-okat tart, ugyanoda megy nyaralni és kétszerannyi borralalót ad, mint főnöke, vagy 8—10.000 korona jövedelemmel bíró iparos vagy kereskedő. Egy tisztviselő felesége nem lehet már piacra, nem főzhet, nem hordhat 5—6 forintos kalapot, a gyermekei mellé kisasszonyt fogad, a főzéshez szakácsnőt, aki minden reggel jókora „kosárpénz“-zel könnyíti az amugy is igen vékony házi kasszáját. A vendéglőben, a zsuron a legfinomabb ételek járnak, de odahaza, — mikor senki sem látja — jó a főtt leveshús és a hideg felvágott. Nekünk is van szalonunk, de nem szabad a családból senkinek se bemenni, van 12 személyes ezüst-készletünk, amelyet csak nézegetni szabad, van diszes törülközőtartónk elegáns himzett törülközővel és van márvány mosdónk, de mindezeket csak — nézni szabad. Ez az arisztokrácia majmolása, amely azonban mindezeket nem dísznek tartja, hanem — szükséges házi felszereléskép, s ami a fő, — ki is tudja fizetni.

Az igazi, a nemes élvezetekre pedig nem telik. A tudományos felolvasásokon, a hangversenyeken, a tudományos munkák előfizetői között alig-alig látunk tisztet, vagy tisztviselőt. Mi csak odamegyünk s csak odavisszük a „nagyságos asszonyt“, ahol sokat kell fizetni, ahol mutogatni lehet a drága, de ki nem fizetett toaletteket.

A léha, az üres szórakozások töltik be egész időnkét, ez elpuhultság jár ennek nyomán, párosulva teljes erkölcsi értéktelenséggel. A férfiak lélekölő hivatali körmölésük után beülnek egy füstös, rossz levegőjű kávéházba, hogy az utcáról mindenki megirigyelje őket; — ahelyett, hogy a sétának, a sportnak szentelnék szabad idejüket s a családjuknak is juttatnának néhány percet.

A nők pedig munka és nemes szórakozás híján egyre betegebnek, egyre sápadtabbak s egyre távolodnak attól a lelki szépségtől, amelyet egy nemesen gondolkodó férfi ideáljától megkíván.

Az elpuhult, a gyöngye erkölcsű s a nyakig adós család azután nem tud merészen szembe szállni az esetleges akadályokkal s nem képes fölvenni a harcot a súlyosabb idők megpróbáltatásaival. Elcsügged és — elbukik. Igazán itt az ideje, hogy a bajt orvosoljuk. Mert a középosztály a nemzet lelke és ereje; ha ez letörik, ki ápolja a hazafias érzést, ki védje a nemzet függetlenségét s ki istápolja a tudományt és ki munkálkodjék a nemzet kulturális haladásán?!

Cato.

Gyűlés a tejárak emelése miatt.

A Molkerei által március hó 1-én felemlt tejárak miatt, mely Brassó város közönségét pénzügyileg nagyon is érinti, ugyszólván kizsákmányolja, hívta össze a brassói szociáldemokrata párt vezetősége a Nr. 1. Central szállóda nagytermébe Brassó polgárságát. A gyűlésen 2000—2500-an jelentek meg. Az óriási tömeg a teremben el nem fért s így a kisorultakkal mintegy 1300-zal künn az udvaron tartottak gyűlést. A teremben Bartha Károly elnökle mellett Freund Gyula, az udvaron Kapusi Mihály elnöklésével Erszt Antal volt a szónok. Mindenekelőtt a f. évi január hó 9-én megtartott gyűlés határozatára a városi tanács által adott választ olvasta fel, gunyosan megkritizálva annak minden pontját. Majd áttért a Molkerei ügyére, melynek 1901-ben alaptőkéje 150.000 s már 1907-ben 612.000 korona volt s bár ez év elején a vármegyeházán megtartott szűkkörü értekezleten a tej szövetkezet igazgatója a tejárak mérsékelt felemelését csakis 1910. év végére jelezte, mégis március hó 1-ével a tehén tejárát 28 fillérre, a bivalyét 36 fillérre emelte fel. Támadta beszédében a hatóságot, mely más alkalommal oly gyorsan intéz pl. mindent el, most semmit sem tett s így a királyi ügyésznek zsarolás címen vádat kellett volna emelni a szövetkezet ellen, de ezt elmulasztotta. Végre határozati javaslatot terjesztett be, melyet a gyűlés egyhangulag elfogadott, mely szerint a gyűlés kimondja a bojkottot a tejszövetkezettel szemben. A bojkott március 14-én reggel veszi kezdetét s tart addig, míg ezzel eredményt el nem érnek. A bojkott végét elnökségük mondja ki. Felir a kereskedelmi kormányhoz, hogy az adott subvenciót, ha a tejárakat le nem szállítják vonja vissza. A gyűlés 1/212 órakor ért véget.

Egy igazán érdekes nyilatkozatról kell megemlékeznem. A szónok valahányszor a zsidókat emlegette — persze mindig első helyen — mindig mint külön nemzetiségről beszélt, pedig maga a szónok is izr. vallású. Hát még sem tartják őket magukat magyaroknak? (II-ik.)

H i r e k.

Brassó, 1910. március 14.

Áthelyezés. Csia Béla sepsiszentgyörgyi kir. járásbíró saját kérelmére a brassói járásbíróshoz helyeztetett át.

Ófelsége a király ajándéka Brassó városának. Prázsmáron Lexkes Mária Ófelsége fényképét piros bársonnyal körülveve ludtolakkal szépen feldiszipolta és felajánlotta Ófelségének, ki elfogadta, Lexkes Máriának 40 drb. 10 koronás aranyat adományozott és a képet Brassó városának ajándékozta, hogy a városházban helyeztessék el.

A Brassói Szövetkezett Ellenzék Végrehajtó Bizottsága az 1848. évi március hó 15-ike dicső emlékére holnap, 1910. március hó 15-én délután 4 órakor a Vigadó nagytermében nemzeti ünnepélyt rendez, melyre magyar társadalmunk minden tagját hazafias tisztelettel meghívja. Az ünnepély sorrendje: 1. Nyitány. Játssza Kozák Dávid zenekara. 2. Elnöki megnyitó. 3. Hymnusz. Éneklí a Brassói Magyar Dalárda. 4. Ünnepi beszéd. Tartja Tőkés Ernő ref. lelkész. 5. Március 15. Szavalat. 6. Hazafias dal. Éneklí a Brassói Magyar Dalárda. 7. Magyar dalok. Játssza Kozák Dávid zenekara. Helyárak: Erkély és kórszék 60 fill., zártszék 40 fill., karzati emelvény 30 fill., állóhely 20 fillér. Jegyek előre válthatók a „Brassói Hírlap“ kiadóhivatalában (Kolostor-utca 22), az ünnepély napján délutá 3 órától kezdve pedig a Vigadó pénztáránál.

Közigazgatási bizottsági gyűlés. A közigazgatási bizottság holnap, f. hó 15-én délelőtt 9 órakor tartja havi ülését.

Főispáni beiktatás. Szombaton iktatták be Háromszékvármegye főispánját br. Szentkereszty Bélát Sepsiszentgyörgyön. A beiktatáson gr. Mikes Zsigmond, vármegyénk főispánja is részt vett.

Programmbeszéd. Amint értesülünk a szászhermányi kerületben Jekel Frigyes ny. alispán lép fel képviselőnek munkapárti programmal. Programmbeszédét f. hó 20-án kezdi meg Hosszufaluban.

Gyászhir. Lurtz Károly kir. közjegyzőnek Károly nevű fia ma reggel három órakor tüdőgyulladásban váratlanul elhunyt. A nagy reményekre jogosító ifju a róm. kath. főgimn. nyolcadik osztályának volt a növendéke. A haláleset következtében a gimn. önképzőkörének márc. 15-ére tervezett diszközgyűlése elmarad. A mélyen sujtott szülőknél a tanári kar nevében a gimn. igazgató tolmácsolta az intézet részvétét.

— Pekáry István botfalusi m. kir. cukorgyári főellenőr hosszas szenvedés után vasárnap délelőtt az itteni közkörházban elhunyt. Temetése kedden délután lesz a református temető halottas házából.

Apollo Bioskop. Hétfő és keddi műsora: Csepürágó (humoros). Nők mint rendőrök (humoros). Koldusbüszkeség (dráma). Nagynéni (humoros). Lengyel martirok (dráma). Lelki fordulás, mely öl (dráma). Lánctörő (látványos). Leghasznosabb házi állat (tanulságos). Londontól Párisig (látványos). Szerdán és csütörtökön új műsor. Minden előadásnál katonazene.

Felelős szerkesztő: Kölcze Károly dj.

Legnagyobb választék Kongré-szövetekben.

Eldyomás és mintázás kézimunkáira.

Legnagyobb választék
hímzőszelvény fonalakban.

Hölgyek, kik szép és finom kézimunkát vásárolni szándékoznak, sziveskedjenek
"raktáramat megtekinteni."

**Monogramokat zsebkendőkre, törülközőkre, asztal-
kendőkre 8 fillértől feljebb, 5—6 óra alatt készítek el.**

BOLESCH FRIGYES
Weisz Mihály-utca 4. sz. (Copony-féle ház)

Mindennemű fehérnemű készítését elvállalom.

Üzletmegnyitás!

Alulírott van szerencsém a n. é. közönség b tudomására adni, hogy egy az új törvény szerint berendezett

mérleggyártó műhelyt

nyitottam. — Megjegyzem még, hogy műhelyemben minden e szakmába vágó munka, valamint javítások a legpontosabb és legolcsóbb árakban készülnek.

Szives pártfogást kér

Widmann Pál
első brassói mérleggyára
Kórház-utca 62.

ZEIDNER H. G.

Szalámi és hentesárú gyár
Brassó, Hirscher-utca 1.

ajánl elsőrendű szalámit, sonkát, szalonát, legizlésebb felvágott és tormás virstlit.

Naponta posta és vasuti szétküldések.

Elegáns és kifogástalan kivitelű
polgári és egyenruhák csakis

Szöcs György cégnél

Brassó, Weisz-Mihály-utca 10. sz. a. szerezhető be.

Legújabb divatu bel- és külföldi szövetek, valamint katonai fölszerelések raktára.

Pontos kiszolgálás! Szolid árak!

HELBOLD örökösei
TUZA R. utódai
aranyműves. — Brassó.

Jó összeköttetésem s kevés regiem képesítetek azon kellemes helyzetbe, hogy arany és ezüst nemeimet bámulatos olcsó árban jótállás mellett adhatom el.

Egy vétel elegendő, hogy állandó vevőm legyeu.

Javításokat műhelyemben olcsón és pontosan végzek

Mély tisztelettel
Helmbold örökösei
TUZA R. utódai.

Hentschel H., könyvnyomdája, Brassó, Kut-u. 23. szám.

1469 szám
1910 végreh.

Árverési hirdetmény

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102 illetve az 1908 évi XLI. t. cz. 19 §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a brassói osi kir. járásbíróságnak 1909 évi S. 808/3. számú végzése következtében Dr. Gáspár Izidor ügyvéd által képviselt Gril Károly javára 68 K. s jár. erejéig 1909 évi május 21-én foganosított kielégítési végrehajtás utján le és felülfoglalt és 670 kor. becsült következő ingóságok: 2 ló szekerek aratógép hám stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a brassói kir. járásbíróság 1909-ik évi V 808/12 sz. végzése folytán 86 kor. — fill. tőkekövetelés, ennek 1904 évi április hó 27. napjától járó 5% kamatai, váltó-

dij és eddig összesen 75 K. — fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Brassóban, a Hosszú-utca leendő megtartására 1910. évi március hó 24-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfogaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908 évi XLI. t.-c. 20 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Brassóban 1910. évi márc. 5-én.

Tanko János
kir. bír. végrehajtó.

FINOM MŰSZERÉSZ MŰHELY.

Különféle gyártmányú írógép-különlegességek javítóműhelye.

Csak elsőrangú hozzávalók.

Műszerek és kiegészítő részeiknek készítése.
Patent modellek és találmányok kidolgozása rajzok és ötletek szerint.

Különlegességek javító-műhelye.

Különféle szerkezetű és gyártmányú írógépek, varrógépek- gramofonok, orvosi műszerek,

tudományos vegyműhely, (laboratorium) fizikai tanulságos műszerek

Képviselete:

a jó hírnevű és legidősebb német varrógépnek „Veritas“; a világhírű „Jdeal“ írógépnek (teljesen látható írással.)

Eredeti gramofon és Zonophon lemezek
:—: 3 nyelven, gyári árban. :—:

Csak elsőrangú hozzávalók. — Írógép iskola.

BARTHELMI G.
műszerész
Brassó, Weisz Mihály-utca 23. sz.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal!

Csatornázási munkálatok

vizvezeték closet és fürdőszobák berendezéseinek elkészítésére ajánlják magukat

mély tisztelettel

Krause Frank és Társ.
Brassó, Lensor 31—33.

Br
ünn
legjo
Ujla
a ka
dető
tük
Féltü
Félte
verg
térni.
talán
fog a
kint
jóslo
nepé
ének
nem
folyt
kath
zess
ugy
keres
ságot
tanok
melye
kere
tásun
Zászl
mind
hazán
köré
sanak
szó:
jaink.
tyrjai
gának
ott, a
a hol
laknak
is tal
ben
társad
tartan
kakat
a mié
barát
ugyar
amiér
el lap
erköl
oly é
lemo
érvén
lapun
gyar,
hittel
hitt b
kenke
egyen
keresz
lődi e
És ez
detik
mitsen